

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/48/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123211327
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2026:8123211327.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Anny Kovaľovej, PhD. a doc. JUDr. Petra Molitorisa, PhD. v právnej veci žalobkyne Mgr. V. G., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v Z., na ul. T. č. XXXX/XX, právne zastúpenej JUDr. Milanom Szöllössym, advokátom so sídlom v Košiciach, na ul. Mlynskej č. 28, proti žalovanej Generali Česká pojišťovna a.s., so sídlom Spálená 75/16, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 452 72 956, podnikajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom svojej organizačnej zložky Generali Poist'ovňa, pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Lamačská cesta 3/A, Bratislava - mestská časť Karlova Ves 841/04, IČO: 54 228 573, právne zastúpenej SD LEGAL, s.r.o., so sídlom Žriedlová 3, Košice - mestská časť Staré Mesto, 040 01, IČO: 51 717 395, o náhradu škody na zdraví, o odvolaniach žalobkyne a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 13.08.2025 č. k. 20C 93/2023-224, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobkyni sa priznáva proti žalovanej náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % v časti, v ktorej bolo žalobe žalobkyne vyhovené.

Žalovanej sa priznáva proti žalobkyni náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % v časti, v ktorej bola žaloba žalobkyne zamietnutá.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu za bolesť vo výške 17.995,20 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo sumy 17.083 eur od 01.11.2023 do zaplatenia, náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 19.560 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo sumy 19.560 eur od 01.11.2023 do zaplatenia, náhradu za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti vo výške 4.160,09 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo sumy 3.726,74 eur od 01.11.2023 do zaplatenia, zo sumy 423,35 eur od 24.11.2023 do zaplatenia, náhradu nákladov súvisiacich s liečením vo výške 1.450,94 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo sumy 1.450,94 eur od 01.11.2023 do zaplatenia, zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 978 eur, a to všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 %, a to z prisúdenej istiny, o ktorej výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. Súdnej znalkyni MUDr. S. A., MBA priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania za znalecké úkony v rozsahu 100 %.

2. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba čiastočne je dôvodná. V konaní nebolo sporné, že dňa 17.07.2022 viedol vodič Ing. O. G. motocykel, I.: Z. XXX Y. po ceste X/XX smerom od obce G. do obce U., pričom predchádzal pred ním idúce vozidlo S. A., I.: A. Q., ktoré viedol

vodič M. T.. Počas predchádzania zabočil vodič motorového vozidla doľava na miesto ležiace mimo cestu, v dôsledku čoho motocykel narazil do ľavej časti tohto motorového vozidla. Žalobkyňa bola v tom čase spolujazdkyňou na motocykli a v dôsledku zrážky s motorovým vozidlom utrpela pri dopravnej nehode viacero zranení. Taktiež nebolo sporné, že prevádzkovateľ motorového vozidla S. A. mal v čase dopravnej nehody uzavreté poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, v zmysle zákona o PZP, so žalovanou.

3. Právna úprava zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov (§ 427 až 431 Občianskeho zákonníka) je založená na tom, že ako podmienka vzniku zodpovednostného vzťahu sa nepredpokladá porušenie právnej povinnosti, ak je škoda vyvolaná osobitnou povahou prevádzky (ktorá je súhrne označená ako dopravné prostriedky). Ide o zodpovednosť objektívnu, kedy sa zodpovedná osoba (prevádzkovateľ) nemôže zbaviť zodpovednosti tým, že preukáže nedostatok zavinenia; jej zodpovednosť je vylúčená len pri splnení liberačných dôvodov (§ 428 Občianskeho zákonníka). Zákon tým poskytuje zvýšenú ochranu poškodenému a reflektuje skutočnosť, že dopravné prostriedky predstavujú viac či menej zložité technické zariadenia, s čím sú spojené zvýšené nároky na ich ovládanie, pohybujú sa spravidla väčšou rýchlosťou a vykazujú preto zvýšené riziko vzniku škôd pre prepravované osoby či pre okolie. Objektívna zodpovednosť sa spája práve s týmito prejavmi typickými pre prevádzku zariadení, najmä pre ich pôsobenie na okolie či dovnútra spôsobom, ktorý je výsledkom vlastností dopravného prostriedku, schopného premiestňovať sa z miesta na miesto a prepravovať pritom osoby alebo veci.

4. Prevádzkovateľ sa zbaví zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov (ktorá vzniká bez zreteľa na zavinenie) len ak preukáže, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať. Svojej zodpovednosti sa však prevádzkovateľ nemôže zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke.

5. Podľa ustanovenia § 431 Občianskeho zákonníka, možno posúdiť zodpovednosť prevádzkovateľov, ktorých prevádzky sa stretli, len pokiaľ ide o vyporiadanie výlučne medzi nimi, t. j. len vo vzťahu k škode, ktorá vznikla iba im, nie však pokiaľ ide o škodu iného subjektu, ktorý pri strete utrpel škodu a nebol prevádzkovateľom vozidiel, ktoré sa stretli. Ak pri takomto strete prevádzok dôjde k škode tretej osoby, nemožno vo vzťahu k tejto tretej osobe používať ustanovenie § 431. Prevádzkovatelia vozidiel, zo stretu ktorých vznikla škoda inému poškodenému, zodpovedajú za škodu tejto osobe podľa ustanovenia § 427, a to spoločne podľa ustanovenia § 438 ods. 1 OZ (R 3/1984).

6. Z vyššie uvedeného opisu nehodového deja je zrejmé, že došlo k stretu dvoch prevádzok, pričom poistenc z žalovanej ako prevádzkovateľ motorového vozidla S. A. a prevádzkovateľ motocykla nesú objektívnu zodpovednosť za škodu na zdraví žalobkyne spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka; je totiž nesporné, že k poškodeniu zdravia žalobkyne došlo pri strete motorového vozidla S. A. s motocyklom.

7. Ustanovenie § 438 Občianskeho zákonníka upravuje zodpovednosť za škodu v prípade, ak bola škoda spôsobená viacerými škodcami v dvoch formách, a to ako zodpovednosť solidárnu a zodpovednosť delenú. Kým solidárna zodpovednosť (§ 438 ods.1 Občianskeho zákonníka) je zákonným pravidlom, delená zodpovednosť (§ 438 ods. 2 Občianskeho zákonníka) je výnimkou z tohto zákonného pravidla. Zásadne teda platí, že pokiaľ bola škoda spôsobená dvomi alebo viacerými škodcami, a to či už súbežnou činnosťou alebo na sebe nezávislou činnosťou s jednou škodou, zodpovedajú za ňu škodcovia spoločne a nerozdielne (solidárna zodpovednosť). Podstata solidárnej zodpovednosti spočíva v tom, že každý škodca zodpovedá za ostatných a všetci zodpovedajú za každého jednotlivého škodcu. Jej zmyslom je prehĺbiť zodpovednosť škodcov za spôsobenú škodu a dôsledne zabezpečiť ochranu práv poškodeného. Právna úprava umožňuje poškodenému domáhať sa náhrady škody na ktoromkoľvek z poškodených, pretože funkciou pasívnej solidarity je uľahčenie pozície poškodeného.

8. Pri uplatnení náhrady škody spôsobenej viacerými škodcami záleží na poškodenom, či bude požadovať náhradu na jednom, na niektorých alebo na všetkých škodcoch. Žalobkyňa si nárok uplatnila priamo proti žalovanej ako poisťovateľovi prevádzkovateľa motorového vozidla S. A. v zmysle § 15 ods. 1 zákona o PZP a teda je daná pasívna vecná legitímácia žalovanej.

9. Pokiaľ ide o námietku žalovanej, že škodu spôsobil výlučne Ing. O. G., ktorý viedol motocykel, v tejto súvislosti sa poukázalo na ust. § 15 ods. 2 zákona č. 8/2009 Z.z., podľa ktorého vodič, ktorý pri predchádzaní vybočuje zo smeru svojej jazdy, je povinný dávať znamenie o zmene smeru svojej jazdy, pričom nesmie ohroziť vodičov jazdiacich za ním. Vodič osobného motorového vozidla sa mal pred odbočením presvedčiť o tom, či nie je predchádzaný iným motorovým vozidlom. Ako vyplynulo z výsluchu znalca tak v danom úseku bola dobrá viditeľnosť a teda ak by sa vodič motorového vozidla pozrel do spätného zrkadla tak by videl, že je predbiehaný motocyklom. Navyše v zmysle ust. § 30 ods. 2 písm. d) Vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 30/2020 Z. z. o dopravnom značení pozdĺžnu súvislú čiaru možno prechádzať alebo nákladom presahovať aj vtedy, ak je to potrebné na odbočovanie na pozemok ležiaci vedľa cesty, do areálu s obmedzeným prístupom, oploteného objektu, garáže, na parkovisko, do obrátiska električiek a podobných miest, na odbočovanie na poľnú cestu, lesnú cestu, cestičku pre cyklistov alebo na vchádzanie na cestu. V mieste odbočenia bola pozdĺžna súvislá čiaru, pričom z výsluchu M. T. vyplynulo, že tento odbočil z dôvodu toho, že chcel vykonať malú potrebu. Nejedná sa teda o žiaden prípad, kedy možno odbočiť.

10. Žalobkyňa si v konaní uplatnila nárok na bolestné, sťaženie spoločenského uplatnenia, náhradu na stratu zárobku a náhradu liečebných nákladov.

11. Pokiaľ ide o bolestné žalobkyňa predložila lekársky posudok MUDr. A. O., MPH, ktorý ohodnotil bolestné nasledovne: pol. 107b - trieštivá zlomenina tela 7. hrudného stavca so znížením jeho výšky o viac ako 1/3 ohodnotená po zvýšení celkovo počtom 262,5 bodov, pol. 107c - kompresívna zlomenina tela 8. hrudného stavca so znížením jeho výšky o menej ako 1/3 ohodnotená po zvýšení celkovo počtom 37,5 bodov, pol. 106a - zlomenina trňového výbežku 5. hrudného stavca ohodnotená počtom 25 bodov, pol. 106b - zlomenina priečného výbežku vpravo 6. hrudného stavca ohodnotená počtom 35 bodov, pol. 86b - pourazový zavretý pneumotorax vpravo ohodnotený počtom 60 bodov, pol. 81c - zlomenina 6., 7., 8. rebra vpravo a 5., 6., 7. rebra vľavo ohodnotené počtom 60 bodov, pol. 146b - Galleziho zlomenina tela vretennej kosti s vykĺbením hlavičky ulny v dolnom radioulnárnom kĺbe vpravo liečená operáciou ohodnotená počtom 130 bodov, pol. 238 - odstránenie časti osteosyntetického materiálu z pravého predlaktia malá incízia ohodnotené počtom 10 bodov, pol. 239 - rozsiahla incízia pri odstránení vnútorného fixátora hrudnej chrbtice ohodnotená počtom 35 bodov. Žalovaná nesúhlasila s položkou 81c - zlomenina 6., 7., 8. rebra vpravo a 5., 6., 7. rebra vľavo, ktoré ohodnotil MUDr. Z. O. počtom 45 bodov, nakoľko ide o zlomeninu 6 rebier, preto nemožno podľa jeho názoru hodnotiť na hornej hranici rozpätia.

12. V konaní bol vypracovaný znalecký posudok č. X/XXXX znalkyňou MUDr. S. A., MBA, ktorá pri bolestnom oproti lekárskeho posudku MUDr. A. O., MPH, položku 106a posúdila ako zlomeninu trňového výbežku 5. a 6. hrudného stavca a ohodnotila počtom 50 bodov a pol. 81c - zlomenina 6., 7., 8. rebra vpravo a 5., 6., 7. rebra vľavo posúdila položkou 82b - zlomenia rebier s dislokáciou, viac ako piatich a ohodnotila počtom bodov 70. Spolu počet bodov 690. Závery znaleckého posudku strany nerozporovali, a preto pri bolestnom súd vychádzal zo znaleckého posudku.

13. Žalobkyňa vzhľadom na znalecký posudok, podaním doručeným súdu dňa 04.06.2025, rozšírila žalobu o bolestné 35 bodov, čo je 912,80 eura. Na pojednávaní dňa 14.07.2025 súd pripustil zmenu žaloby.

14. Na pojednávaní dňa 14.07.2025 vzniesla žalovaná námietku premlčania, keďže podľa jej názoru uplynula 2 ročná premlčacia doba. Žalobkyňa k tomu uviedla, že podaním žaloby došlo k spočívaniu lehoty.

15. Právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. O osobe, ktorá za vzniknutú škodu zodpovedá, sa poškodený dozvie, len čo získa informáciu, na základe ktorej si môže urobiť dostatočný úsudok o osobe konkrétneho škodcu, teda len čo získa vedomosť o skutkových okolnostiach, ktoré sú spôsobilé urobiť takýto záver o možnej zodpovednosti určitého subjektu. Nemusí ísť priamo o skutočné zistenie zodpovednej osoby, ale stačí, ak skutkové okolnosti, ktorými poškodený disponuje, mohli viesť k záveru o vymedzení zodpovedného subjektu. V uvedenom okamihu nemusí byť daná nespochybniteľná istota poškodeného o zodpovednom subjekte a o jeho zodpovednosti (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.05.2010 sp. zn. 1Cdo 82/2009, zverejnený v zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R16/2014). O škode spočívajúcej v sťažení spoločenského uplatnenia sa poškodený

dozvie v dobe, kedy možno objektívne urobiť bodové ohodnotenie sťaženia jeho spoločenského uplatnenia; od tohto okamihu beží subjektívna premlčacia doba. Posúdenie otázky, kedy sa zdravotný stav poškodeného ustálil, závisí od vyjadrenia lekára (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 13.06.2001 sp. zn. 25 Cdo 1169/2000). Okolnosť, kedy bolo následne bodové ohodnotenie lekárom skutočne vykonané, nemá na už započatý beh subjektívnej premlčacej doby žiaden vplyv (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 17.01.2008 sp. zn. 25 Cdo 676/2007).

16. Ak sa uplatnený nárok skladá z oddeliteľných zložiek práva na náhradu škody, ako je napríklad pri škode na zdraví, pokiaľ ide o odškodňovanie bolesti, odškodňovanie sťaženia spoločenského uplatnenia, odškodňovanie straty na zárobku, odškodňovanie účelných nákladov spojených s liečením ma zároveň pri vecnej škode, premlčacia doba pri každej z uvedených zložiek nároku na náhradu škody začína plynúť samostatne, aj keď ide o nároky vzniknuté z tej istej jednorazovej škodnej udalosti (napr. rozhodnutie R28/1970, ktorého závery možno aplikovať aj na rozhodovanie o uvedených nárokoch na náhradu škody). To platí aj o neskôr vzniknutých následkoch tej istej škodnej udalosti, ktoré znamenajú ďalšiu škodu, ktorej náhradu nebolo možné uplatniť skôr, pretože škoda ešte neexistovala (napríklad rozhodnutie R 71/1970).

17. Za okamih vzniku nároku na náhradu škody na zdraví sa považuje okamih, keď došlo k ustáleniu zdravotného stavu poškodeného. Až po ustálení zdravotného stavu poškodeného možno totiž vykonať bodové ohodnotenie bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia. Pre vznik nároku na bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia nie je rozhodujúca len škodová udalosť (deň úrazu), ale tiež okamih, kedy sa poškodený dozvedel o škode (jej výške). Táto býva poškodenému zrejma až po ustálení zdravotného stavu, ktorý umožňuje posúdiť mieru preukázateľných nepriaznivých dôsledkov, čo je východiskovou bázou pre stanovenie výšky náhrady lekárskeho posudkom vychádzajúc zo základného počtu bodov, ktorými bolo bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotené (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 21.03.2019 sp. zn. 3Cdo 66/2018, 3Cdo 67/2018). Pri poškodeniach zdravia, ktoré sa stále vyvíjajú a pri ktorých ustálenie zdravotného stavu vlastne ani nemôže nastať, treba zamerať pozornosť na to, kedy sa zdravotný stav poškodeného ustálil natoľko, aby bolo možné po prvýkrát konkrétne hodnotiť sťaženie spoločenského uplatnenia vyjadrené jednotlivými položkami prílohy zákona (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 07.07.2011 sp. zn. 21 Cdo 752/2010).

18. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany za to, že počas konania neboli preukázané jej tvrdenia, a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jej neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť, významná podľa hmotného práva na rozhodnutie o veci nebola preukázaná, a teda výsledky zhodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver, ani o pravdivosti tvrdenej skutočnosti, ale ani o tom, že je tvrdená skutočnosť nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadne určitých skutočností leží na tej strane, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky, ide o tú stranu, ktorá existenciu týchto skutočností tvrdí. Záver o tom, že strana neunesla dôkazné bremeno je možné urobiť len vtedy, keď súd riadne a úplne vykonal všetky dôkazy, ktoré strana označila na preukázanie svojho tvrdenia. Stranou označený dôkaz súd neuskutoční iba v prípade, že jeho prostredníctvom nie je možné preukázať pre vec rozhodnú skutočnosť, napríklad preto, že označený dôkaz je zjavne nespôsobilý preukázať tvrdenú skutočnosť, alebo že sa týka skutočnosti, ktorá je podľa hmotného práva pre rozhodnutie vo veci bezvýznamná. Dôkazné bremeno skutočnosti, ktorá je významná pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby, stíha tú stranu sporu, ktorej je na prospech. V prípade námietky premlčania znáša takýto účastník konania dôkazné bremeno o skutočnostiach, s ktorými zákon spája počiatok a plynutie premlčacej doby (pozri Ro NS ČR z 15. 11. 2005, sp. zn. 32Odo 204/2005).

19. Bolo na žalovanej, aby jednak tvrdila, kedy došlo k ustáleniu zdravotného stavu a aby to aj preukázala. Žalovaná však takéto tvrdenia v konaní neprodukovala a ani nepredložila dôkazy. Zo znaleckého posudku, vypracovaného v konaní, iba vyplynulo, že k ustáleniu zdravotného stavu došlo v roku 2023. Bližší dátum nebol uvedený. Nič nebránilo žalovanej, aby navrhla doplnenie znaleckého posudku, prípadne výsluch znalkyne, čo sa nestalo. Súd teda konštatoval neunesenie dôkazného bremena zo strany žalovanej. Navyše je potrebné uviesť, že ustálenie zdravotného stavu, vznik práva na bolestné a vznik možnosti vyhotoviť lekárskeho posudok možno vnímať ako vzájomne previazané skutočnosti. Lekársky posudok bol vyhotovený dňa 14.08.2023 a teda ak žalovaná neuviedla iný dátum, súd vychádzal z toho, že k ustáleniu zdravotného stavu došlo 14.08.2023 a nárok nie je premlčaný.

20. Ako je vyššie uvedené súd vychádzal zo znaleckého posudku, ktorý stanovil náhradu za bolesť v celkovom počte 690 bodov. Pri výške náhrady za bolestné sa vychádza z roku 2023, kedy bola podľa opatrenia Ministerstva zdravotníctva SR náhrada za jeden bod vo výške 26,08 eur. Spolu teda náhrada za bolesť predstavuje sumu 17.995,20 eur. Žalobkyňa si uplatnila sumu 17.995,80 eur, a preto súd nad sumu 17.995,20 eur žalobu zamietol.

21. Pokiaľ ide o sťaženie spoločenského uplatnenia tak Posudzujúci lekár v lekárskom posudku sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotil nasledovne: pol. 304a - poúrazové obmedzenie hybnosti hrudnej chrbtice ľahké ohodnotené po zvýšení celkovým počtom 380 bodov, pol. 335a - obmedzenie pohyblivosti lakťového kĺbu vpravo ľahké ohodnotené po zvýšení celkovým počtom 120 bodov, pol. 338a - obmedzená pronácia a supinácia predlaktia vpravo ľahké ohodnotená po zvýšení celkovým počtom 100 bodov, pol. 351a - obmedzenie pohyblivosti zápästia vpravo ľahké ohodnotené po zvýšení celkovým počtom 120 bodov, pol. 432a - rozsiahle plošné jazvy po operačných zákrokoch spolu 22 cm² ohodnotené počtom 30 bodov. Počet bodov 750. Žalovaná s lekárskej posudkom nesúhlasila, keďže lekár MUDr. Z. O. posúdil bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia v lekárskej posudku, pričom súhlasil s ohodnotením položky 432a. Ostatné položky posúdil nasledovne: pol. 304a - poúrazové obmedzenie hybnosti hrudnej chrbtice ľahké ohodnotil zmluvný lekár po zvýšení celkovým počtom 285 bodov; zmluvný lekár nesúhlasí s navýšením položky o 100 %, nakoľko podľa jeho názoru je navýšenie sadzby podľa ust. § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. o 100 % neprimerane vysoké a v tomto prípade u 42 ročnej poškodenej je možné navýšenie maximálne o 50 % (pri navýšení sa vždy prihliada na vek v čase poranenia); pol. 335a - obmedzenie pohyblivosti lakťového kĺbu vpravo ľahké - hodnotenie tejto položky nemožno podľa zmluvného lekára akceptovať, nakoľko pri poranení nedošlo k poraneniu lakťového kĺbu; pol. 338a - obmedzená pronácia a supinácia predlaktia vpravo ľahké - hodnotenie tejto položky nemožno podľa zmluvného lekára akceptovať, nakoľko rotácie predlaktia sú umožnené rotáciou hlavičky vretennej kosti v hornej časti predlaktia a táto oblasť nebola poranená, poranenie bolo v oblasti dolnej časti, resp. v oblasti pravého zápästia/vykĺbenie hlavičky lakťovej kosti a radio-ulnárne skĺbenie predstavuje pevné skĺbenie, v ktorom sa nerealizujú rotačné pohyby predlaktia; pol. 351a - obmedzenie pohyblivosti zápästia vpravo ľahké ohodnotil zmluvný lekár po zvýšení celkovým počtom 90 bodov; zmluvný lekár nesúhlasí s navýšením položky o 100 %, nakoľko podľa jeho názoru je navýšenie sadzby podľa ust. § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. o 100 % neprimerane vysoké a v tomto prípade u 42 ročnej poškodenej je možné navýšenie maximálne o 50 % (pri navýšení sa vždy prihliada na vek v čase poranenia). MUDr. Z. O. tak sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotil celkovým počtom 405 bodov.

22. V konaní bol vypracovaný znalecký posudok č. X/XXXX znalkyňou MUDr. S. A., MBA, ktorá sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotila rovnakými položkami a počtom bodov ako v lekárskej posudku MUDr. A. O., MPH. Závery znaleckého posudku strany nerozporovali, a preto súd vychádzal zo znaleckého posudku a počtu bodov 750. Pri výške náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z roku 2023, kedy bola podľa opatrenia Ministerstva zdravotníctva SR náhrada za jeden bod vo výške 26,08 eur. Spolu teda náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia predstavuje sumu 19.560 eur.

23. Žalobkyňa si uplatnila náhradu za stratu na zárobku v sume 4.160,09 eur. Žalovaná výpočet žalobkyne nerozporovala, ale namietala, že na posúdenie predmetného nároku je potrebné zo strany žalobkyne doložiť ďalšie podklady, a to fotokópiu PN od 27.3.2023 do 30.4.2023 a potvrdenie zamestnávateľa o vyplatení výšky náhrady príjmu za dočasnú práceneschopnosť. Súd túto námietku vyhodnotil ako nedôvodnú. Žalobkyňa v konaní predložila potvrdenie o príjme za obdobie 2022/07 - 2023/01 a za obdobie 2023/03 - 2023/05. Z potvrdenia o príjme za obdobie 2022/07 - 2023/01 vyplýva, že žalobkyni bola vyplatená náhrada príjmu 183,54 eura a z potvrdenia o príjme za obdobie 2023/03 - 2023/05 vyplýva, že žalobkyni bola vyplatená náhrada príjmu 462,18 eur. Pokiaľ ide o fotokópiu PN od 27.3.2023 do 30.4.2023 tak je síce pravda, že túto žalobkyňa nepredložila, avšak z potvrdenia o nemocenských dávkach vyplýva, že žalobkyni bolo vyplatené nemocenské od 06.04.2023 do 30.04.2023. Zamestnávateľ vypláca náhradu príjmu počas prvých 10 dní práceneschopnosti. Je teda zrejme, že žalobkyňa bola práceneschopná od 27.03.2023 do 30.04.2023.

24. Pri výpočte náhrady za stratu na zárobku sa vychádza z 2. štvrtroku 2022. Z predložených listinných dôkazov bolo preukázané, že v apríli 2022 bola žalobkyni zúčtovaná na výplatu hrubá mzda v sume 1.198,90 eur, v máji 2022 bola zúčtovaná na výplatu hrubá mzda v sume 1.198,90 eur a v júni 2022 bola zúčtovaná na výplatu hrubá mzda v sume 1.491,99 eur. Od mzdy zúčtovanej v máji 2022 sa

odpočíta ostatná náhrada mzdy v sume 51,60 eur a od mzdy zúčtovanej v júni 2022 je potrebné odpočítať príspevok zo Sociálneho fondu v sume 30 eur. Celková zúčtovaná hrubá mzda žalobkyne za 2. štvrtrok 2022 tak predstavuje sumu 3.808,19 eur. Žalobkyňa odpracovala v apríli 2022 pracovný čas 157,50 hodín, v máji 2022 pracovný čas 157,70 hodín a v júni 2022 pracovný čas 165 hodín a v apríli 2022 nadčasy 7 hodín, v máji 2022 nadčasy 7 hodín a v júni 2022 nadčasy 5 hodín. Celkovo tak za rozhodujúce obdobie odpracovala 499 hodín. Pri celkovej zúčtovanej hrubej mzde v sume 3.808,19 eur a odpracovanom pracovnom čase v rozsahu 499 hodín tak priemerný hodinový zárobok za rozhodujúce obdobie predstavuje sumu 7,6316 eur. Pri 37,5 hodinovom týždennom pracovnom čase žalobkyne predstavuje priemerný počet pracovných hodín na jeden mesiac v roku 163,05 hodín. Po vynásobení priemerného hodinového zárobku a priemerného počtu pracovných hodín na jeden mesiac v roku tak priemerný mesačný zárobok žalobkyne za rozhodujúce obdobie tak predstavuje sumu 1.244,33 eur. Žalobkyňa bola v dôsledku úrazu práceneschopná v období od 17.07.2022 do 31.01.2023, t. j. v júli 2022 bola práceneschopná 15 dní z celkovo 31 dní v mesiaci a ďalej 6 mesiacov (od 01.08.2022 do 31.01.2023). Za júl 2022 je tak potrebné počítať s pomerným priemerným zárobkom pripadajúcim na 15 dní práceneschopnosti z 30 dní v sume 602,10 eur a za ďalších 10 mesiacov od augusta 2022 do januára 2023 s priemerným zárobkom za 6 mesiacov v sume 7.465,98 eur. Celkovo tak priemerný zárobok za obdobie práceneschopnosti žalobkyne za obdobie od 17.07.2022 do 31.01.2023 predstavuje sumu 8.068,08 eur. Žalobkyňa dostala náhradu príjmu od zamestnávateľa v sume 183,54 eur a nemocenské dávky v celkovej sume 4.147,80 eur. Po odpočítaní uvedených náhrad a dávok tak strata na zárobku počas práceneschopnosti žalobkyne za obdobie od 17.07.2022 do 31.01.2023 podľa § 446 OZ predstavuje sumu 3.736,74 eur.

25. Žalovaná nerozporovala, že práceneschopnosť žalobkyne v období od 27.03.2023 do 30.04.2023 nie je v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou, a preto súd vychádzal z toho, že to je nesporné. V marci 2023 bola žalobkyňa práceneschopná 5 dní z celkovo 31 dní v mesiaci a v apríli 2023 bola práceneschopná 30 dní v mesiaci. Za marec 2023 a apríl 2023 je tak potrebné uvažovať s pomerným priemerným zárobkom pripadajúcim na 35 dní práceneschopnosti v sume 1.445,03 eur. Žalobkyňa dostala náhradu príjmu od zamestnávateľa v sume 462,18 eur a nemocenské dávky v sume 559,50 eur. Po odpočítaní uvedených náhrad a dávok tak strata na zárobku počas práceneschopnosti žalobkyne za obdobie od 27.03.2023 do 30.04.2023 podľa § 446 OZ predstavuje sumu 423,35 eur.

26. Strata na zárobku počas oboch práceneschopnosti žalobkyne predstavuje sumu 4.160,09 eur.

27. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe a ani v duplike nespорила výšku uplatneného nároku na náhradu škody z titulu náhrady nákladov spojených s liečením, a preto súd vychádzal z toho, že výška 1.379,54 eur je nesporná. Navyše uvedený nárok žalobkyňa v konaní aj riadne preukázala potvrdením o prevode za kúpeľný pobyt vo výške 2.649,20 eur, špecifikáciou ciest motorovým vozidlom a predloženým technickým preukazom.

28. Žalobkyňa si ďalej uplatnila nárok na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu 50 %.

29. Zvýšenie náhrady za bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z.z. predpokladá existenciu ďalších skutočností umožňujúcich záver, že obmedzenie poškodeného nemožno vyjadriť len základným hodnotením a odškodnením. Zvýšenie náhrady podľa tohto ustanovenia predpokladá, že základné ohodnotenie plne nevyjadruje dôsledky zhoršeného zdravotného stavu na životné úkony poškodeného, lebo škoda na zdraví viedla k ťažkým následkom, ktoré podstatne obmedzujú, menia alebo znemožňujú ďalšie uplatnenie v živote. Postup podľa uvedeného ustanovenia prichádza do úvahy iba v skutočne výnimočných prípadoch hodných osobitného zreteľa, kde možnosti poškodeného sú veľmi výrazne obmedzené alebo celkom stratené v porovnaní s vysokou a mimoriadnou úrovňou jeho kultúrnych, športových alebo iných aktivít v dobe pred vznikom škody na zdraví. Taktiež sa musí jednať o výnimočný prípad v porovnaní s inými, pokiaľ o sťaženie spoločenského uplatnenia v prípadoch s obdobným zdravotným poškodením ide. Navyše z dikcie uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že následky zranenia poškodeného musia byť v rozsahu a intenzite porovnateľnej so zdravotným poškodením, pri ktorom sa takto poškodeným osobám priznáva invalidita (rozsudok Krajského súdu Bratislava 4Co/293/2014).

30. Najvyšší súd v rozhodnutí pod sp. zn. 5Cdo 212/2012, ktoré bolo neskôr publikované v zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR ako judikát R 35/2013 dospel k záveru, podľa ktorého ustanoveniu § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z.z. zodpovedá interpretácia, podľa ktorej je priznanie invalidity jedným, nie však jediným z predpokladov, pri splnení ktorého môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť, najviac o 50 %.

31. V rozhodnutí pod sp. zn. 3Cdo 192/2015 uviedol, že odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia má vo svojej podstate predstavovať náhradu za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre život a životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh. Pri posudzovaní otázky, či ide o prípad hodný osobitného zreteľa a určovanie rozsahu odškodnenia musí súd dbať nato, aby jeho rozhodnutie rešpektovalo princíp proporcionality.

32. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozsudku z 21.06.2018 pod sp. zn. 3Cdo 209/2017 uviedol, že pri rozhodovaní o zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia súd zohľadňuje jednak tie stránky, ktoré sú spoločné pre život všetkých ľudí /možnosť vykonávať bežné životné úkony, postarať sa o svoju hygienu, stravovanie, obliekať sa, žiť prípadne rodinným životom, realizovať sa v partnerskom vzťahu, mať detí/, jednak tie stránky, ktoré sú osobitné u každého jednotlivca zvlášť vzhľadom na jeho spoločenské dovtedajšie pôsobenie. Jednotiacim hľadiskom pri určení adekvátneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je, aby obe tieto stránky boli zohľadnené tak, že ich vzájomná jednota vyjadrí primeranosť priznanej náhrady. Zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v hornej hranici podľa názoru dovolacieho súdu prichádza do úvahy iba v prípade straty životných príležitostí po celý zvyšok života, v ktorých je poškodený takmer vyradený zo života a kedy jeho predpoklady pre plnenie životných funkcií sú bežne alebo celkom zmarené.

33. V uvedenom rozhodnutí Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmaval zachovanie zásady primeranosti v prípade priznania mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu 25 %. V preskúvanom prípade bolo zistené, že poškodený utrpel početné zranenia v 22. roku veku svojho života, pred úrazom viedol bežný život mladého človeka, nedosahoval mimoriadne výkony, či už v osobnej, pracovnej, kultúrnej alebo športovej oblasti. Ukončené mal základné vzdelanie, bol nezamestnaný, hral futbal v miestnom klube a bol dobrovoľným hasičom. Po úraze spôsobenom pri dopravnej nehode zavinenej treťou osobou sa mu zásadne zmenil jeho dovtedajší svet v každej oblasti života a bol vyradený aj z bežných činností. V dôsledku úrazu sa stal nesebestačným, odkázaným na pomoc iných osôb. Mal výrazne ochrnuté všetky štyri končatiny, používal invalidný vozík, ktorý bez pomoci iného nedokázal ovládať. Výrazne bol obmedzený aj v pohybe neochrutej časti tela. Jeho stav sa po opakovaných operáciách chrbtice čiastočne ustálil, avšak s trvalými následkami /bolestí celého tela, unikanie moču, nedomykavosť ritných zvieračov, neschopnosť žiť normálnym pohlavným životom/. Nedokázal vykonávať základné hygienické potreby bez cudzej pomoci, sám sa obliecť a obuť. Jeho psychika bola narušená a spojená s úzkosťou a bezmocnosťou. Bol vylúčený z možnosti uplatniť sa v pracovnom zaradení s poukazom na pokles jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %. V danom prípade súdy dospeli k jednoznačnému záveru o primeranosti zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu 25 % z dôvodu, že u poškodeného nešlo o úplné ochrnutie jeho končatín, ktoré by znamenalo úplnú stratu schopností akéhokoľvek pohybu. Súčasne nešlo o prípad ležiaceho pacienta vyžadujúceho si podávanie umelej výživy, polohovanie bez akejkoľvek komunikácie, teda nešlo o prípad najzávažnejšieho možného sťaženia sa uplatnenia v živote. S uvedenými závermi súdov nižšieho stupňa sa v preskúvanom prípade stotožnil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky.

34. Súd ďalej poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/51/2024, ktorým bol potvrdený rozsudok prvoinstančného súdu o priznaní zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu 10 %. V prejednáwanej veci sa stal žalobca v dôsledku úrazu invalidný vo veku 37 rokov. Súd konštatoval, že poškodenie zdravia mu síce spôsobuje určité obmedzenia v jeho doterajšom živote a to najmä čo sa týka jeho záľub, športových aktivít, starostlivosti o domácnosť a záhradu, vykonávanie stolárskych prác, ale na druhej strane žalobca je plne mobilný, nepotrebuje k bežným životným úkonom pomoc iných osôb, vedie plnohodnotný rodinný život.

35. V prejednáwanej veci u žalovanej došlo k zníženiu kvality života, keď nevie vytáčať pravú ruku, síce dokáže zahrať na klavíri, ale pri dlhšom hraní už má problémy, keď chce ukázať tanec, tak sa rýchlo zadýcha. Pri bežných domácich prácach sa musí kontrolovať, aby udržala nástroje. Predtým športovala,

teraz zvláda iba bežnú chôdzu. Zle sa jej dýcha, má problémy, keď šoféruje, tak cíti záťaž na chrbtici. Potrebuje pomoc pri domácich prácach, napríklad pri kopaní záhradky. Pred nehodou nemala žiadne problémy.

36. V porovnaní s vyššie uvedenými prípadmi u žalobkyni nie sú splnené podmienky na priznanie mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu 50 %. Zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v hornej hranici podľa názoru súdu prichádza do úvahy iba v prípade straty životných príležitostí po celý zvyšok života, v ktorých je poškodený takmer vyradený zo života a kedy jeho predpoklady pre plnenie životných funkcií sú bez mála, alebo celkom zmarené. Súd mal za to, že nie sú splnené podmienky ani pre priznanie 10%, keď vo vyššie uvedenom prípade bol žalobca uznaný za invalidného. Súd mal za to, že na problémy žalobkyni po úraze bude primerané zvýšenie o 5%, ktoré zo sumy 19.560,- eur predstavuje 978,- eur, a preto súd preto žalobu v prevyšujúcej časti ako nedôvodnú zamietol.

37. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

38. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

39. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

40. Listom zo dňa 02.10.2023 žalobkyňa si uplatnila nárok na náhradu škody z ublíženia na zdraví z titulu bolestného vo výške 17.083,- eur, z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 19.560 eur, z náhrady za stratu na zárobku vo výške 3.736,74 eur a nákladov na liečenie vo výške 1.450,94 eur, spolu 41.830,68 eur. Dňa 16.10.2023 žalovaná oznámila žalobkyni, že ukončuje likvidáciu poisťnej udalosti bez poskytnutia poisťného plnenia, a preto sa zo sumy 41.830,68 eur dostala od 01.11.2023 do omeškania (15 dní po skončení prešetrovania podľa § 11 ods. 7). K tomuto dňu bol zákonný úrok z omeškania 9,50 %.

41. Listom zo dňa 27.10.2023 žalobkyňa si uplatnila nárok na náhradu škody z titulu zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 9.780 eur a náhrady za stratu na zárobku vo výške 423,35 eur. Dňa 08.11.2023 žalovaná oznámila žalobkyni, že ukončuje likvidáciu poisťnej udalosti bez poskytnutia poisťného plnenia, a preto sa v sume 423,35 eur dostala od 24.11.2023 dostala do omeškania (15 dní po skončení prešetrovania podľa § 11 ods. 7). K tomuto dňu bol zákonný úrok z omeškania 9,50 %.

42. V prevyšujúcej časti úrokov z omeškania súd žalobu zamietol, keďže v časti bolestného nad sumu 17.083 eur si žalobkyňa nárok u žalovanej neuplatnila a teda nemohlo ani dôjsť k omeškaniu. Taktiež súd zamietol žalobu v úrokoch z omeškania od 17.10.2023 do 31.10.2023, resp. od 08.11.2023 do 23.11.2023 (suma 423,35 eur), keďže ak poisťovňa odmietne plniť, ide o ukončenie šetrenia a začína jej plynúť lehota podľa § 11 ods. 7 a až márnym uplynutím 15 dní sa dostáva do omeškania.

43. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1, 2 C.s.p. Žalobkyňa bola úspešná v bolestnom (nepatrný neúspech v 0,60 eur, čo bolo spôsobené chybou v počítaní), sťaženie spoločenského uplatnenia, náhrade za stratu na zárobku a náhrade nákladov spojených s liečením a v konaní o zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je potrebné vychádzať zo záveru, že žalobkyňa bola v spore úspešná, keďže výsledok tohto sporu závisel od úvahy súdu a preto súd priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ale vychádzajúc len z prisúdenej istiny.

44. Pokiaľ ide o znalečné, súd znalkyni priznal náhradu výdavkov voči neúspešnej žalovanej. O výške náhrady trov konania za znalecké úkony bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

45. Proti tomuto rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolania žalobkyňa a žalovaná.

46. Žalobkyňa navrhla napadnutý rozsudok zmeniť tak, aby žalovanej bola uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu za bolesť v sume 17.995,20 eur s 9,50 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 17.083 eur od 17.10.2023 do zaplataenia, náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 19.560 eur s 9,50 % ročným úrokom z omeškania od 17.10.2023 do zaplataenia, zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 9.780 eur, náhradu za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti vo výške 4.160,09 eur s 9,50 % ročným úrokom z omeškania od 17.10.2013 do zaplataenia zo sumy 3.736,74 eur a s 9,50 % ročným úrokom z omeškania od 09.11.2023 do zaplataenia zo sumy 423,35 eur a náhradu nákladov súvisiacich s liečením v sume 1.450,94 eur s 9,50 % ročným úrokom z omeškania od 17.10.2023 do zaplataenia. Ako dôvod uviedla, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov pri posúdení práva žalobkyne na úrok z omeškania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Účelom a zmyslom zákonodarcu bolo zakotviť v zákone č. 381/2001 Z.z. to, aby bola zabezpečená rýchla a účinná náhrada škody pre osoby poškodené prevádzkou motorového vozidla. Žalovanej z ust. § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. vyplýva jednoznačná povinnosť, ktorá je základnou a najpodstatnejšou právnou povinnosťou poisťovateľa, ako i povinnosť z ust. § 517 Občianskeho zákonníka, t.j. povinnosť plniť riadne a včas. Žalovaná uplatnený nárok žalobkyne na náhradu škody z 02.10.2023 písomným podaním zo dňa 16.10.2023 odmietla. Žalovaná odmietla plnenie aj pre uplatnený nárok na náhradu škody z 27.10.2023, a to písomným podaním zo dňa 08.11.2023. Z ust. § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. vyplýva poisťovateľovi jednoznačná povinnosť a následne povinnosť poskytnúť plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie. Žalovaná svojím písomným stanoviskom potvrdila, že skončila povinnosť uloženú jej v § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. a v šetrení pokračovať nebude. Z konania žalovanej je zrejmé, že žalovaná odmietla svoju povinnosť poskytnúť poistné plnenie, a preto lehota 15 dní stanovená v § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. jej neprináleží. Žalobkyni preto vzniklo právo na úrok z omeškania v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka, t.j. od nasledujúceho dňa po oznámení o odmietnutí plnenia a tak pre bolestné uplatnené žalobou, pre sťaženie spoločenského uplatnenia, pre stratu na zárobku počas PN za obdobie od 18.07.2022 do 31.01.2023, za liečebné náklady, deň počiatku úročenia je od 17.10.2023. Pre stratu na zárobku za obdobie od 27.03.2023 do 30.04.2023 ide o deň od 09.11.2023.

47. Žalobkyňa v mladom veku, vo veku 42. rokov, následkom dopravnej nehody utrpela ťažké ublíženie na zdraví s trvalými následkami. V dôsledku úrazu je hendikepovaná vo všetkých oblastiach života. Je hendikepovaná v pracovnej oblasti, lebo ako učiteľka odborných predmetov na Strednej odbornej škole pedagogickej v Prešove, kde učí hru na klavír, je trvalo poškodená vo výkone svojej práce. Je obmedzená a neschopná hrať rozložené akordy cez dve, tri oktávy, pri hre septakordov je obmedzená v rotácii zápästia pri pokladaní prstov pri hre. Nie je schopná zverencom folklórneho krúžku ukázať prvky tanca a je hendikepovaná v športových aktivitách. Pred úrazom bola športovo aktívna, behala pol maratón, behávala bežne a teraz to nie je možné, lebo ma problém aj s malým pohybom. Je hendikepovaná aj v kultúrnom živote. Ako učiteľka navštevovala rôzne kultúrne podujatia a teraz pre bolesti chrbtice to už nie je možné. V príčinnej súvislosti s úrazom a jeho následkami stratila svoje celoživotné koníčky ako tanec, spev, beh, prácu v záhradke, záľubu v pestovaní kvetov. Stratila samostatnosť, aj pri prácach v domácnosti potrebuje pomoc. Následky úrazu sa podpísali aj na intímnom živote žalobkyne. Je sociálne izolovaná. Následky úrazu v mladom veku zanechali u žalobkyne preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre jej život a životné úkony, pre uspokojovanie jej životných a spoločenských potrieb pre plnenie spoločenských úloh. Týmito obmedzeniami vo všetkých sférach života stratila životnú príležitosť na celý zvyšok života.

48. Zo súdnej praxe vyplýva, že rozsah zvýšenia náhrady z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. musí vystihovať individuálne okolnosti každého prípadu, rozdiely v osobnosti človeka, v miere závažnosti poškodenia zdravia, intenzite poškodenia, vek poškodeného, ako i brať v úvahu, že jednorazovo odškodnenie má slúžiť kompenzácii obmedzení plynúcich z poškodenia zdravia, ako i stratu budúcich možností prežívať radosť v dôsledku poškodenia zdravia. V prípade mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia ide o odškodnenie, ktoré

sa poskytuje len jednorazovo. Týmto zvýšením sa tak majú jednorazovo kompenzovať všetky budúce strádania poškodeného. Výška odškodnenia preto musí rešpektovať jeho reparačný charakter a byť naplnením toho, že odškodnenie má slúžiť kompenzácii obmedzení plynúcich z poškodenia zdravia aj tak, aby skoršie, často aj výraznejšie pociťovanie radosti a neskoršia strata možnosti tieto prežívať v dôsledku poškodenia zdravia, mohli byť prinajmenšom čiastočne vynahradené, zmiernené niečím, čo poškodenému môže naopak privodiť potešenie alebo radosť.

49. Spôsob zvyšovania a sťaženia spoločenského uplatnenia na základe percentuálnych bodov z odškodnenia stanoveného na základe bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia zabezpečuje, že aj zvýšenie odškodnenia v maximálnej možnej miere o 50 % v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. je primeraným bez ohľadu na väčšiu, či menšiu závažnosť prípadu, nakoľko medzi každou základnou náhradou a jej zvýšením, hoci aj o 50 % je vždy zachovaná a zabezpečená priama úmera. Percentuálne zvyšovanie náhrady vždy vychádza zo základnej náhrady a túto zvyšuje maximálne o 50 %. Teda pri závažnejších prípadoch, kedy je základná náhrada vyššia, je časť zodpovedajúca podielu 50 % samozrejme vyššia ako časť zodpovedajúca podielu 50 % v menej závažnom prípade, kedy je základná náhrada nižšia. Z uvedeného dôvodu nemôže obstať argument, že zvýšenie o 50 % je možné jedine v tých najťažších prípadoch. Ak totiž existuje od prípadu žalobkyne závažnejší prípad s ťažším zdravotným postihnutím, je zvýšenie o 50 % v konečnom dôsledku v jeho nominálnom vyjadrení vyššie, pretože vychádza z vyššej základnej náhrady. Je preto zrejmé, že aj v prípade zvýšenia o 50 % v dvoch prípadoch rozličnej závažnosti poškodenia zdravia, je stále aj napriek rovnakému percentuálnemu zvýšeniu v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. zachovaná rozdielnosť výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v oboch prípadoch a je tak zabezpečené rešpektovanie zásady primeranosti náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia.

50. Žalovaná vo svojom opravnom prostriedku navrhla rozsudok, s výnimkou nenapadnutého výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Poukázala na to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Súd žalobkyne priznal nárok po vzhľadnutí dôvodnosti žaloby čo do základu argumentujúc najmä ust. § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak škodu spôsobí viac škodcov, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne. Vo veci nie je možné stotožniť sa s tvrdením súdu prvej inštancie, že bola v konaní preukázaná jednoznačne aspoň spoluvina vodiča osobného motorového vozidla pána T.. Podľa jednoznačného záveru uznesenia OR PZ OKP Prešov zo dňa 14.11.2022, za predmetnú dopravnú nehodu môže vodič motocykla pán Ing. O. G., manžel žalobkyne. Ani z vykonaného dokazovania oboznámením znaleckým posudkom č. XX/XXXX Ing. S. nevyplýva, aby k dopravnej nehode malo dôjsť spoluzavinením pána T., a to najmä z dôvodu, že tento bol podľa názoru znalca predbiehaný vodičom motocykla na plnej čiare, teda v mieste, kde je to výslovne zakázané tak vodorovnou ako aj zvislou dopravnou značkou, ako to zhodnotil aj vyšetrovateľ.

51. Nemožno súhlasiť so záverom súdu, ktorý si osvojil výpoveď znalca, že ak by sa bol pán T. pozrel do spätného zrkadla bol by vodiča motocykla videl pred odbočením. Toto tvrdenie nemožno považovať za záver znalca, teda ako súčasť znaleckého dokazovania, ale iba o osobný názor Ing. S.. Skutočnosť, či by videl alebo nevidel pán T. pred započatím odbočovacieho manévru vodiča motocykla totiž nebola preukázaná vyšetrovacím pokusom a navyiac svedok T. pri svojej výpovedi na pojednávaní dňa 09.09.2024 potvrdil, že sa do spätného zrkadla pred odbočením pozrel a nikoho nevidel. Rovnako dal pred odbočením znamenie o zmene smeru jazdy.

52. Súd nekriticky uveril tak žalobkyne, ako aj svedkovi - jej manželovi, vodičovi motocykla, Ing. O.ovi G., ktorý si navyiac z dôvodu rovnakej dopravnej nehody voči žalovanej taktiež uplatnil nárok na náhradu škody v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 16C 14/2024. Uvedená skutočnosť má zásadný vplyv na posúdenie dôveryhodnosti výpovede svedka G., a to najmä za situácie, keď tento na pojednávaní dňa 21.06.2024 uvádzal, že on vozidlo ešte nezačal obiehať pred zrážkou, čo je v priamom rozpore so zistením znalca, ktorý potvrdil, že motocykel bol v ľavom jazdnom pruhu a vozidlo predbiehal.

53. Z výpovede znalca Ing. S. je pritom zrejmé, že pri spracovaní svojho znaleckého posudku vychádzal z premisy, že pán G. ako vodič motocykla naraz predbiehal dve motorové vozidlá, z toho jedno, do

ktorého narazil, čo je však v priamom rozpore s výpoveďou svedka G. zo dňa 21.06.2024, ktorý na strane tri zápisnice potvrdil, že prebehol prvé vozidlo a jazdil medzi dvoma vozidlami istý čas, čo je opäť zásadná zmena skutkového priebehu dopravnej nehody ako ju posudzoval znalec a sám svedok G.. Znalec S. pritom vo svojej výpovedi dňa 09.09.2024 (strana 4 zápisnice) uviedol, že závery jeho znaleckého posudku by mohli byť rozdielne, ak by uvažoval o tom, že motocykel bol priamo za vozidlom a teda, že by motocykel neobiehal naraz dve vozidlá. Súd napriek tomu zamietol návrh na doplnenie dokazovania uložením povinnosti znalci Ing. S. spracovať doplnok k jeho znaleckému posudku s tým, aby mu bolo uložené prepočítať vstupné údaje so zameraním sa na situáciu, že vodič motocykla je pred nehodou priamo za vozidlom. V tomto smere teda nebol zistený dostatočne a úplne skutkový stav, čo predstavuje porušenie práva na spravodlivý proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru. Súd sa taktiež nevysporiadal s rozporom medzi názorom znalca S. na to, že ak by sa bol pán T. pred odbočením do zrkadla pozrel, tak by motocykel videl a výpoveďou pána T., ktorý tvrdil, že tak pred odbočením učinil a nikoho v spätnom zrkadle nevidel. Uvedené navyše súd nevyhodnotil v korelácii s výpoveďou svedka G. zo dňa 21.06.2024, ktorý sám tvrdil, že v čase pred zrážkou vozidlo nepredbiehal a do auta narazil iba preto, že sa mu chcel vyhnúť vľavo. Za rešpektovania skutkového tvrdenia svedka G., vodič vozidla nebol pred zrážkou predbiehaný, a teda mu nemožno vyčítať vykonanie odbočovacieho manévru, ako to vyčíta znalec. Tieto skutočnosti vysvetlené neboli, čím je rozsudok nepreskúmateľný. Nie je totiž zrejmé, prečo by mal za nehodu zodpovedať aj pán T..

54. Okrem toho, vodič vozidla pán T. mohol pred začatím nehodového deja odbočiť tak ako odbočil, t. j. cez plnú čiaru, a to na pozemok vedľa cesty podľa § 30 ods. 2 písm. h) Vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 30/2020 Z.z. Pojem „pozemok ležiaci vedľa cesty“ je pozemkom na oboch stranách cestného telesa ako ho chápe § 30 ods. 2 písm. h) Vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 30/2020 Z.z. a pán T. neporušil žiadnu právnu povinnosť, ak naň, hoc aj cez plnú stredovú čiaru odbočoval, lebo mu to právny predpis do 31.03.2029 umožňoval.

55. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolania žalobkyne a žalovanej nie sú opodstatnené.

56. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič zmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

57. Pokiaľ ide o námietky žalovanej o porušení jej práv na spravodlivý proces, s týmito nie je možné sa stotožniť.

58. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom odmietnutia spravodlivosti.

59. Na rokovaní Občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR, ktoré sa uskutočnilo 03. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) O.s.p. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p.“.

60. Uvedené stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, je potrebné považovať za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre

ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napr. vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém, prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok justičný omyl.

61. Je nevyhnutné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

62. Odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančného súdu obsahuje náležité vysvetlenie dôvodov, na ktorých prvoinštančný súd založil svoje rozhodnutie a jeho postup bol v súlade s ust. § 220 ods. 2 C.s.p.

63. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, prebral a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov. Pod procesným postupom sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariača možnosti jej aktívnej účasti na konaní. Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. Postupom súdu možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

64. Dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí súd podľa svojej úvahy a v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon. Žiaden dôkaz nemá predpísanú dôkaznú zákonnú silu (článok 15 Základných princípov Civilného sporového poriadku). Rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 C.s.p.) a nie strán sporu.

65. Okrem základných princípov je hodnotenie dôkazov upravené v ust. § 191 C.s.p. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

66. Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Každý vykonaný dôkaz môže byť prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany spochybnený tým, že sa pripúšťa dôkaz opaku dokazovanej skutočnosti. Inak povedané, žiaden dôkaz nedisponuje predpísanou legálnou silou, ktorá by nepripúšťala dôkaz svojho opaku.

67. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou sporu v opačnom procesnom postavení, než je strana sporu, ktorá nespĺnila alebo nedostatočne splnila svoju dôkaznú povinnosť. Splnenie dôkaznej povinnosti neznamená automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. V praxi môžu navrhnuté dôkazy vyznieť ako nepoužiteľné zdroje informácií vo vzťahu k uplatnenej súdnej ochrane bez zreteľa na procesné postavenie strany sporu. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonajú všetky navrhnuté dôkazy a súd napriek tomu nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie. V takom prípade musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze,

ktorej dopad pričíta tej strane, na ktorej predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t.j. zodpovednosť za preukázanie skutočnosti významných z hľadiska hmotného práva.

68. V danom prípade, ako to vyplýva z obsahu spisu, k poškodeniu zdravia žalobkyne došlo v dôsledku stretu prevádzok dvoch dopravných prostriedkov dňa 17.07.2022.

69. Podľa stanoviska zo zhodnotenia úrovne rozhodovania súdov vo veciach zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov, schváleného Plénom Najvyššieho súdu Slovenskej socialistickej republiky 23. novembra 1983 č. Cpj 10/83 a publikovaného pod č. 3/1984, vzhľadom na špecifickosť prevádzky dopravných prostriedkov, ktorá sa pre svoju značnú rizikovosť stáva zdrojom zvýšeného nebezpečenstva pre zdravie a životy občanov a majetok spoločnosti i jednotlivca, je zodpovednosť za túto škodu v Občianskom zákonníku upravená osobitne na objektívnom princípe bez zreteľa na zavinenie. Táto úprava zodpovednosti umožňuje oveľa širšie a dôslednejšie zabezpečenie náhrady takejto škody. Je to výnimka zo všeobecnej zásady, podľa ktorej sa občianskoprávna zodpovednosť za škodu zakladá zásadne na zodpovednosti za zavinenie. Značná časť nárokov na náhradu škody spôsobenej prevádzkou dopravných prostriedkov sa preto opiera o zodpovednosť prevádzateľa podľa ust. § 427 Občianskeho zákonníka. Postavenie poškodeného pri uplatňovaní týchto nárokov je podstatne uľahčené. Nemusí sa preukazovať porušenie právnej povinnosti škodcu, ale len to, že škoda bola vyvolaná osobitnou povahou, ktorá je vlastná prevádzke dopravných prostriedkov, pričom musí byť zistené, kto je prevádzateľom dopravného prostriedku (pozri rozhodnutie uverejnené pod č. 20/1975 Zbierky súdnych rozhodnutí a stanovísk). Zodpovednosť prevádzateľa dopravného prostriedku za spôsobenú škodu vyplývajúca z ust. § 427 Občianskeho zákonníka nie je bezvýnimčná. Občiansky zákonník pripúšťa v prospech prevádzateľa dva liberačné dôvody, preukázaním ktorých sa prevádzateľ môže čiastočne alebo úplne zbaviť zodpovednosti. Podľa ust. § 428 Občianskeho zákonníka, prevádzateľ sa zbaví zodpovednosti len v prípade, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré nemajú pôvod v prevádzke. Môže to byť prírodná katastrofa alebo iná vonkajšia okolnosť, ktorá nemá pôvod v prevádzke. Za okolnosť majúcu svoj pôvod v prevádzke treba považovať okolnosti, ktoré súvisia s organizáciou, riadením a uskutočňovaním prevádzky a sú v príčinnej súvislosti so škodou (pozri rozhodnutie uverejnené pod č. 80/1970 Zbierky súdnych rozhodnutí). Kedy o takúto okolnosť ide to vždy závisí od povahy a okolností konkrétneho prípadu. Prevádzateľ nepochybne vždy zodpovedá za škodu, ak bola spôsobená v dôsledku zlyhania alebo nedostatku činnosti organizmu osôb použitých v prevádzke. Rovnako zodpovedá za škodu, ktorá má svoj pôvod v technickom stave použitého dopravného prostriedku. V rozhodnutí uvedenom pod č. 9/1972 Zbierky súdnych rozhodnutí a stanovísk bolo už vyložené, že medzi okolnosti majúce pôvod v prevádzke patria aj nedostatky alebo vady materiálu, a to aj nepoznatelné. Prevádzateľ motorového vozidla sa oslobodí od zodpovednosti, ak dokáže, že škode sa nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať. Pod pojmom „vynaloženie všetkého úsilia“ treba rozumieť každú možnú starostlivosť, ktorú bolo možné za daných podmienok konkrétneho prípadu vyvinúť, aby sa zabránilo vzniku škody. O neodvratiteľnosť škody pôjde a prevádzateľ sa oslobodí od zodpovednosti predovšetkým vtedy, keď škode nebolo možné za súčasného stavu rozvoja techniky zabrániť žiadnym opatrením. Škoda, ktorú nemožno odvrátiť môže mať svoj pôvod buď v prírodnej udalosti (blesk, povodeň, zemetrasenie a podobne) alebo v ľudskom správaní alebo v správaní zvierat. Pri interpretácii neodvratiteľnosti škody treba však zdôrazniť, že nesmie ísť o škodu neodvratiteľnú subjektívne. Škoda musí byť, ako to vyplýva z ust. § 428 Občianskeho zákonníka, vždy neodvratiteľná objektívne. To znamená, že škodu za daných pomerov nemohol odvrátiť nielen ten-ktorý prevádzateľ, ale ani žiadny iný na jeho mieste. Nemožno prihliadať iba k určitému prevádzateľovi, ale treba vždy používať objektívne meradlo. Prevádzateľ sa môže zbaviť zodpovednosti aj v prípade, ak je škoda spôsobená zavinením poškodeného. Zavinenie poškodeného Občiansky zákonník v ust. § 427 a nasledujúcich neupravuje výslovne ako osobitný liberačný dôvod. Treba tu však vychádzať z toho, že ust. § 441 Občianskeho zákonníka, ktoré upravuje zavinenie poškodeného, sa musí s ohľadom na svoju všeobecnú povahu uplatniť aj v tomto osobitnom prípade zodpovednosti. Ustanovenie § 441 Občianskeho zákonníka je systematicky zaradené do 6. časti, do II. hlavy, tretieho oddielu pod marginálnou rubrikou „spoločné ustanovenia o náhrade škody“. Už z toho vyplýva, že ho treba použiť tak v prípadoch všeobecnej zodpovednosti za spôsobenú škodu založených na princípe predpokladaného zavinenia (§ 420 Občianskeho zákonníka), ako aj v prípadoch osobitnej zodpovednosti za škodu spôsobenú dopravnými prostriedkami, a to bez zreteľa na to, či škoda bola spôsobená okolnosťami majúcimi alebo nemajúcimi pôvod v prevádzke. Ukladať prevádzateľovi zodpovednosť za škodu i vtedy, keď si ju poškodený svojím zavinením sám spôsobil, by bolo voči prevádzateľovi neúnosné a neprimerané nielen z hľadiska preventívno - výchovného, ale aj z

hľadiska reparačného. Aj v dôvodovej správe sa k ust. § 441 Občianskeho zákonníka uvádza, že úprava následkov zavinenia poškodeného sa vzťahuje tak na prípad, keď škodca zodpovedá za vzniknutú škodu, pretože ju zaviniť (§ 420 Občianskeho zákonníka), ako aj na prípady, ak ide o zodpovednosť bez zavinenia (§ 427 a § 428 Občianskeho zákonníka). Výslovne sa stanovuje, že sám poškodený znáša škodu, ktorú výhradne zaviniť. Výlučné zavinenie poškodeného môže síce viesť k úplnému zbaveniu sa zodpovednosti prevádzateľa za škodu, avšak len v tom prípade, ak škoda bola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky (§ 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka), ale nebola spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke (§ 428 Občianskeho zákonníka). Tento pojem je celkom iný a má na zreteli okolnosti, ktoré sú v príčinnej súvislosti so škodou (pozri rozhodnutie uverejnené pod č. 80/1970 Zbierky súdnych rozhodnutí). Ak teda bolo zavinenie poškodeného výlučnou príčinou škody vyvolanej osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku, prevádzateľ sa zbaví celkom zodpovednosti a škodu v plnom rozsahu nesie sám poškodený. Ak však je zavinený protiprávny úkon poškodeného len jednou z príčin škody vyvolanej osobitnou povahou prevádzky určitého dopravného prostriedku a ak bolo treba hľadať ďalšiu príčinu na strane prevádzateľa, potom znáša poškodený škodu len pomerne a sčasti za ňu zodpovedá prevádzateľ.

70. V prejednávanej veci aplikácia ust. § 441 Občianskeho zákonníka možná nie je, nakoľko žalobkyňa ako poškodená v pozícii spolujazdkyne vodiča motocykla sa žiadnym spôsobom nepodieľala na vzniku dopravnej nehody. Za takejto situácie oslobodenie prevádzateľa spod objektívnej zodpovednosti by mohlo prichádzať len pri naplnení liberačných dôvodov vyplývajúcich z ust. § 428 Občianskeho zákonníka.

71. Ustanovenie § 431 Občianskeho zákonníka upravuje vzájomnú zodpovednosť za škodu, ktorá vznikla pri strete prevádzok dvoch alebo viacerých prevádzateľov. Pod pojmom „stret prevádzok“ treba rozumieť predovšetkým stretnutie prevádzok dvoch alebo viacerých prevádzateľov dopravných prostriedkov (napríklad zrážka dvoch alebo viacerých dopravných prostriedkov). V takomto prípade ide o tzv. priamy stret. Stretom prevádzok však treba rozumieť aj tzv. nepriamy stret, pri ktorom síce nedochádza k zrážke dvoch alebo viacerých dopravných prostriedkov, ale prevádzkou jedného dopravného prostriedku sa nepriamo ovplyvní prevádzka druhého dopravného prostriedku, v dôsledku čoho dôjde k jeho poškodeniu (napr. zle nastavené svetlá na dopravnom prostriedku môžu spôsobiť oslnenie vodiča protiúčného vozidla, ktorého vodič v dôsledku toho havaruje alebo dopravný prostriedok odmrští kameň, ktorý rozbije predné sklo na ďalšom dopravnom prostriedku, ktorého vodič v dôsledku toho havaruje a podobne). Pojmom „stret prevádzok“ treba rozumieť aj náraz dopravného prostriedku do dopravného zariadenia iného druhu dopravného prostriedku (napr. náraz motorového vozidla do železničných závor).

72. Aj pri strete prevádzok ide o objektívnu zodpovednosť, t.j. zodpovednosť vzniká bez ohľadu na zavinenie. Ak ide o vyporiadanie medzi dvoma alebo viacerými prevádzateľmi, zodpovedajú podľa účasti na spôsobení škody. Táto účasť je objektívnou účasťou na spôsobení škody, môže však spočívať aj v zavinenom konaní alebo opomenutí niektorého prevádzateľa pokiaľ ním bola založená príčinná súvislosť, ktorá viedla k vzniku škody.

73. Toto ustanovenie možno použiť iba pri vzájomnom vyporiadaní medzi viacerými prevádzateľmi. Pokiaľ viacerí prevádzatelia spôsobili pri strete prevádzok škodu aj tretej osobe nezúčastnenej na vzájomnom strete prevádzok, prevádzatelia prevádzok, ktoré sa stretli, budú voči tejto tretej osobe zodpovední spoločne a nerozdielne (§ 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Iba vo vzájomnom pomere medzi solidárnymi dlžníkmi sa vyporiadajú podľa účasti na spôsobení škody (§ 439 Občianskeho zákonníka).

74. Za porušenie práva na spravodlivý proces nemožno považovať ani zamietnutie návrhu na doplnenie dokazovania, ktorým by bolo znalcovi Ing. S. uložené spracovať doplnok k znaleckému posudku č. XX/XXXX za účelom uloženia povinnosti prepočítať vstupné údaje so zameraním na situáciu, že vodič motocykla bol pre nehodu priamo za osobným motorovým vozidlom. Na pojednávaní konanom dňa 09.09.2024 vypočutý znalec Ing. O. S. síce teoreticky pripustil možnosť zmeny záverov znaleckého posudku za situácie, ak by za motorovým vozidlom sa motocyklista pohyboval po pravom jazdnom pruhu pred nehodovým dejom, avšak v tomto smere takéto úvahy označil za špekulácie. Na priamu otázku právneho zástupcu žalovanej, či motorka bola v ľavom jazdnom pruhu, znalec doslovne uviedol, že áno.

75. K nehodovému deju sa vyjadroval aj vo veci vypočutý svedok Ing. O. G. na pojednávaní konanom dňa 21.06.2024. Po predbehnutí prvého motorového vozidla sa do pravého jazdného pruhu nezaradil a pokračoval v jazde na stredovej čiare a následne došlo k nárazu do druhého motorového vozidla odbočujúceho doľava. Rovnakým spôsobom opisoval nehodový dej svedok Ing. O. G. aj pred vyšetrovateľom Policajného zboru dňa 17.08.2022. Za situácie, ak nebolo ničím právne významným preukázané že Ing. O. G. ako vodič motocykla sa po predbehnutí prvého motorového vozidla zaradil do pravého jazdného pruhu, posudzovanie takejto len hypotetickej možnosti prostredníctvom znaleckého dokazovania by pre rozhodnutie vo veci bolo právne bezvýznamné.

76. Vychádzajúc zo záverov znaleckého posudku č. XX/XXXX vypracovaného znalcom Ing. O. G. S., vodič motorového vozidla sa s vozidlom pohyboval mimo obce po pravom jazdnom pruhu, kde sa následne rozhodol vykonávať odbočovací manéver vľavo na miesto ležiace mimo cesty v miestach, kde sa nachádzala plná súvislá stredová deliaca čiara v čase, keď už bol predchádzaný motocyklom. Technika jazdy vodiča motorového vozidla bola preto na základe uvedeného vyhodnotená ako nesprávna. Rovnako za nesprávnu bola označená technika jazdy vodiča motocykla. Vodič motocykla vykonával predbiehač manéver v miestach, kde bol zákaz predbiehania riadne označený vodorovným a zvislým dopravným značením. Vychádzajúc z uvedeného bolo možné z objektívneho hľadiska škodu zabrániť za situácie, ak by vodič vozidla nevykonával odbočovací manéver vľavo v čase, keď už bol predbiehaný motocyklom a motocyklista by nevykonával predbiehač manéver v miestach, kde bolo vodorovným a zvislým dopravným značením predbiehanie zakázané.

77. Za takejto situácie je potrebné sa stotožniť so záverom, podľa ktorého škoda na zdraví žalobkyne nebola spôsobená výlučne Ing. O. G. pri vedení motocykla. Zákon č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase vzniku škodovej udalosti upravoval i povinnosti vodiča pri odbočovaní, a to v ust. § 19 ods. 1. V zmysle tohto ustanovenia pred odbočovaním a počas odbočovania je vodič povinný dávať znamenie o zmene smeru jazdy. Vodič pri odbočovaní nesmie ohroziť vodiča idúceho za ním. Vodič je povinný pri odbočovaní dbať na zvýšenú opatnosť. Vodič vozidla idúceho za vozidlom, ktoré odbočuje, musí dbať na zvýšenú opatnosť a svojou jazdou nesmie ohroziť vodiča odbočujúceho vozidla. Vychádzajúc z uvedeného bolo povinnosťou vodiča osobného motorového vozidla pred odbočením presvedčiť sa o tom, či nie je prechádzaný iným motorovým vozidlom, resp. motocyklom. Je evidentné, že vodič osobného motorového vozidla si túto svoju povinnosť dostatočne nespĺnil, keď pri odbočovacom manévri si nevšimol motocykel, ktorý ho predbiehal a následne došlo k stretu prevádzok motorového vozidla a motocykla.

78. Pri škode spôsobenej viacerými škodcami platí ust. § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Podľa tohto ustanovenia, ak škodu spôsobí viac škodcov, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne. Pri uplatnení náhrady škody spôsobenej viacerými škodcami bolo preto na rozhodnutí žalobkyne, či bude požadovať náhradu škody na jednom alebo na všetkých škodcoch. Žalobkyňa si nárok uplatnila priamo proti žalovanej ako poisťovateľovi prevádzkovateľa motorového vozidla v zmysle ust. § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. Pasívna vecná legitímácia žalovanej je preto daná.

79. Za správne je potrebné považovať tiež rozhodnutie vo vzťahu k prizvanému úroku z omeškania.

80. V súvislosti s odvolacími námietkami je potrebné poukázať na ust. § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle ktorého poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody vrátane inej ujmy poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

81. Z rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vyplýva, že výkladom omeškania poisťovateľa s poskytnutím plnenia podľa ust. § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. sa Najvyšší súd opakovane zaoberal vo svojich skorších rozhodnutiach sp. zn. 1Cdo 225/2021 z 27.04.2022, sp. zn. 2Cdo 306/2021 z 25.04.2022, sp. zn. 4Cdo 99/2022 z 20.07.2022, sp. zn. 4Cdo 146/2022 zo 14.12.2022, sp. zn. 1Cdo 13/2022 z 28.02.2023, sp. zn. 4Cdo 131/2022 z 22.02.2024, v ktorých tam konajúce senáty dospeli k záveru, podľa ktorého poisťovňa bola poškodeným priamo žalovaná, a preto sa na priznanie úroku z omeškania vzťahujú ustanovenia, podľa ktorých sa poisťovňa dostáva do omeškania bezprostredne po tom ako si

poškodený u nej uplatní svoj priamy nárok na náhradu škody s tým rozdielom, že na úrok z omeškania nemá nárok za obdobie 3 mesiacov na šetrenie poisťnej udalosti a 15 dní na výplatu, ak k výplate žiadanej náhrady skutočne došlo. Správnosť predmetného záveru pri zohľadnení systematickej a teleologickej metódy výkladu ust. § 11 ods. 6 až 8 Zákona o povinnom zmluvnom poistení potvrdil Ústavný súd Slovenskej republiky už vo svojich skorších Nálezoch sp. zn. III. ÚS 214/2020 zo 14.10.2021 a sp. zn. III. ÚS 309/2020 zo 14.10.2021, ktoré predchádzali spomínaným rozhodnutiam Najvyššieho súdu.

82. Za správne je potrebné považovať aj rozhodnutie o zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 978 eur. Možnosť takéhoto zvýšenia je právne upravená v ust. § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., podľa ktorého v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %.

83. K výkladu pojmu „dôvody hodné osobitného zreteľa“ podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. je judikatúra súdov pomerne ustálená a zastáva názor, že osobitné zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia (ďalej „SSU“) podľa § 5 ods. 5 je primárne určené pre prípady, kedy došlo k poškodeniu zdravia a ktoré poškodenie má preukázateľné nepriaznivé následky pre život poškodeného (na jeho uspokojovanie životných a spoločenských potrieb). Je na úvahu súdu, aby v každom jednotlivom prípade sám uvážil, či je dané použitie § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. a podľa svojho uváženia posúdil, či ide o prípad hodný osobitného zreteľa. O prípad hodný osobitného zreteľa podľa vyhľadanej judikatúry ide v takých prípadoch poškodenia zdravia, ktoré má preukázateľné nepriaznivé následky nielen pre život (uspokojovanie životných potrieb), ale aj pre uplatnenie v spoločnosti. Podľa judikatúry sa zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia neobmedzuje iba na prípady priznanej invalidity a vysokej úrovne predchádzajúceho uplatnenia v spoločnosti, ale je opodstatnené aj v iných prípadoch, v ktorých to odôvodňujú okolnosti zistené vykonaným dokazovaním v jednotlivých prípadoch (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vydané vo veci 8Cdo 142/2018). Za dôvody hodné osobitného zreteľa treba považovať napr. to, ak poškodený v dôsledku škodovej udalosti príde o možnosť realizovať sa v zamestnaní alebo keď sa jeho harmonické a spokojné manželstvo v dôsledku úrazu podstatne zmení, prípadne vyústí do odcudzenia alebo rozvodu. Ďalej treba brať v tejto súvislosti do úvahy aj také skutočnosti, ako napríklad neschopnosť poškodeného vykonávať osobnú hygienu v plnom rozsahu a nutnosť pomoci s tým súvisiacu, problémy s obliekaním sa, obmedzenia pri šoférovaní, nemožnosť robiť v záhrade, na chalupe, problémy s prácou na rebríku alebo nutnosť prestať so záľubami v podobe napr. športových aktivít, hoci aj rekreačných a podobne.

84. Ustanovenie § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. patrí k právnym normám s relatívne neurčitou (abstraktnou) hypotézou, to znamená k právnym normám, ktorých hypotéza nie je konkrétne stanovená právnym predpisom, ale závisí od úvahy súdu. Toto ustanovenie prenecháva súdu, aby v každom jednotlivom prípade sám vymedzil hypotézu právnej normy zo širokého vopred neobmedzeného okruhu okolností, aby sám podľa svojho uváženia posúdil, či ide o prípad hodný osobitného zreteľa a v prípade kladného záveru rozhodol tiež o tom, aké zvýšenie tejto náhrady je v posudzovanom prípade primerané. Úvaha súdu v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. však nie je celkom voľná, lebo právny predpis ju usmerňuje tým, že rámcovo stanovuje predpoklady pre vznik nároku na základnú výmeru odškodnenia a tiež hľadiska, ktoré treba mať na zreteli. Pokiaľ zákon stanovuje rozpätie prípustného zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia až o 50 %, je nepochybné, že rozsah zvýšenia tejto náhrady musí byť diferencovaný. Diferenciácia rozsahu zvýšenia tejto náhrady musí vystihovať individuálne okolnosti každého prípadu. Zákon č. 437/2004 Z.z. stanovuje, že náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia musí byť primeraná povahe následkov pre životné úkony poškodeného na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného.

85. Pri rozhodovaní o zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia súd zohľadňuje jednak tie stránky, ktoré sú spoločné pre život všetkých ľudí (možnosť vykonávať bežné životné úkony, postarať sa o svoju hygienu, stravovanie, obliekať sa, žiť prípadne rodinným životom, realizovať sa v partnerskom vzťahu, mať deti), jednak tie stránky, ktoré sú osobitné u každého jednotlivca zvlášť, vzhľadom na jeho spoločenské dovtedajšie pôsobenie (stupeň jeho angažovanosti v najrozmanitejších sférach spoločenského života, za ktoré už doterajšia súdna prax považuje, napr. oblasť kultúry, športu, umenia, politiky, vedy). Jednotiacim hľadiskom pri určovaní adekvátneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je, aby obe tieto stránky boli zohľadnené tak, že ich vzájomná jednota vyjadrí primeranosť priznanej náhrady vo vzťahu k povahe následkov poškodenia zdravia. V prípade

niektorého poškodeného je v praxi opodstatnené klásť dôraz na prvú z uvedených stránok, v prípade iného poškodeného naopak na druhú spomenutú stránku. Rozhodujúca však zostáva ich jednota. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na rozhodnutia venujúce sa aplikácii ust. § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., z ktorých je potrebné vychádzať.

86. Podľa právnej vety z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vydaného vo veci 5Cdo 212/2010 publikovaného pod R 35/2013, uznanie invalidity je jedným, nie však jediným dôvodom hodným osobitného zreteľa pre zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov. Ďalej z jeho odôvodnenia vyplýva, že naznačenému interpretačnému prístupu, ktorý treba zvoliť aj v prípade § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., nezodpovedá záver súdov, v zmysle ktorého výlučne iba priznanie invalidity (resp. invalidného dôchodku) je dôvodom hodným osobitného zreteľa zakladajúcim poškodenému nárok na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Takýto záver z uvedeného ustanovenia nemožno vyvodiť ani pri gramatickom a logickom výklade. V texte ustanovenia sa totiž uvádzajú prípady hodné osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity. Nestanovuje sa v ňom ale ako podmienka zvýšenia náhrady rozhodnutie o invalidite, resp. o invalidnom dôchodku. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu musí súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania zistiť zdravotný stav poškodeného a i keď poškodený nebol uznaný invalidným, resp. nebol mu priznaný invalidný dôchodok, musí vyhodnotiť rozsah jeho zdravotného poškodenia z aspektov významných pre posúdenie jeho nároku na zvýšenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia. V zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. je uznanie invalidity iba jedným, nie však jediným dôvodom hodným osobitného zreteľa, pri splnení ktorého môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %. Opačný výklad by bol zužujúci a nezodpovedajúci v zmysle zákona.

87. Podľa právnej vety vyplývajúcej z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 209/2017 vyplýva, že zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. sa neobmedzuje len na prípady vysokej úrovne predchádzajúceho uplatnenia poškodeného v spoločnosti (v kultúrnej, umeleckej, športovej a podobnej sfére života), ale je opodstatnené aj v prípadoch ďalších, v ktorých to odôvodňujú individuálne okolnosti zistené vykonaným dokazovaním. V praxi všeobecných súdov ide o okolnosti najrozmanitejšej povahy, ktoré môžu, ale nemusia odzrkadľovať mieru spoločenského angažovania sa poškodeného pred škodovou udalosťou.

88. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo 46/2018, sťaženie spoločenského uplatnenia je stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh (§ 2 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z.). Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti (§ 4 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z.). V prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 % (§ 5 ods. 5 zákona č. 437/4 Z.z.).

89. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vydaného vo veci 7Cdo 236/2022 vyplýva, že v tomto rozhodnutí sa Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožnil s odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu, podľa ktorého výrazné zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (o 50 %), ktoré požaduje žalobkyňa, je vyhradené výlučne prípadom, keď je poškodený vplyvom následkov úrazu takmer vyradený zo života a keď predpoklady pre uplatnenie v spoločnosti sú takmer stratené (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.09.2005 sp. zn. 3Cdo 74/2005).

90. K uvedenému je vhodné poukázať aj na iné rozhodnutia dovolacieho súdu, napr. rozsudok z 21.06.2018 sp. zn. 3Cdo 209/2017, podľa ktorého nejde ani o prípad ležiaceho pacienta vyžadujúceho podávanie umelej výživy, polohovanie a bez akejkoľvek komunikácie, kedy by bolo primerané zvýšenie až o 50 %.

91. Z uvedených rozhodnutí dovolacieho súdu vyplýva, že zvýšiť sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. o maximálne navýšenie o 50 % je možné priznať len poškodeným s najťažšími následkami, keď ostanú pripútaní na lôžko, plne odkázaní na pomoc iných, ktorí nedokážu vykonávať ani základné životné úkony, sú úplne izolovaní nielen od akéhokoľvek spoločenského, športového alebo kultúrneho života, ale aj od sexuálneho a citového života. Takéto následky však poškodenie zdravia u žalobkyne v dôsledku dopravnej nehody nemalo vzhľadom na skutkové zistenia a na vykonané dokazovanie. V prípade žalobkyne nejde o najzávažnejšie možné sťaženie uplatnenia sa v živote, ktoré by odôvodňovalo využitie plného zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle ust. § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. Nejde ani o prípad ležiaceho pacienta vyžadujúceho podávanie umelej výživy, polohovanie a bez akejkoľvek komunikácie. Žalobkyňa nie je nesebestačná, iba potrebuje pomoc s niektorými činnosťami. Vie sa samostatne pohybovať, nie je vylúčená z rodinného a pracovného života a vie sa primerane postarať o domácnosť. Pomoc pri domácich prácach potrebuje, keď musí niečo ťažšie preniesť alebo prekopať záhradku. Úrazové obmedzenie hybnosti hrudnej chrbtice a obmedzenie pohyblivosti pravej hornej končatiny síce spôsobujú zníženie kvality života žalobkyne, avšak tieto obmedzenia, tak ako to správne ustálil súd prvého stupňa, neodôvodňujú zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu vyššom ako 5 % zo sumy 19.560 eur, čomu zodpovedá priznané zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 978 eur.

92. S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 C.s.p. rozsudok ako vecne správny potvrdil.

93. Pokiaľ ide o trovy odvolacieho konania, o týchto bolo rozhodnuté v súlade s ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. Žalobkyňa a ani žalovaná so svojimi opravnými prostriedkami úspech nemali, a preto im vznikla povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania, a to žalobkyni v časti týkajúcej sa zamietnutia žaloby v prevyšujúcej časti a žalovanej v časti, ktorou bolo žalobe žalobkyne vyhovené. O výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie v súlade s ust. § 262 ods. 1, ods. 2 C.s.p.

94. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).